

NAFARROAKO GOBERNUA

GARAPEN EKONOMIKOA

ESKUBIDE SOZIALAK

OGASUNA ETA FINANTZA POLITIKA

LEHENDAKARITZA, FUNTZIO
PUBLIKOA, BARNEA ETA JUSTIZIAHERRITARREKIKO ETA
ERAKUNDEEKIKO HARREMANAK

HEZKUNTZA

OSASUNA

KULTURA, KIROLA ETA GAZTERIA

LANDA GARAPENA, INGURUMENA
ETA TOKI ADMINISTRAZIOA

SEGURTASUNA ETA LARRIALDIAK

Nafarroak okil-barietate bati GPSarekin jarraipena egiteko plan aitzindari bat sustatu du

Pirinioetako hegazti ezagunenaren habitata babesteko Europako proiektu baten barnean sartzen da

Osteguna, 2016.eko urriak 13

Nafarroak okil gibelnabarrari GPS bidez jarraipena egiteko plan aitzindari bat du, eta bertan Espainia guztiko okil-barietate hori ia guztia hartzen da (ehun bat bikote). Plan hori Pirinioetako hegazti ezagunenaren habitata babesteko Europako proiektu baten barnean sartzen da (okila, basoilarra, oilagorra, mozoloa...).

Okil gibelnabarrak Nafarroan GPS bidez jarraipena egiteko plan aitzindari bat du.

[Habios](#) izenarekin (Pirinioetako Hegazti Faunaren Habitat Bioadierazlea), bi aldeetatik lan egingo dute Pirinioetako ekosistemen kalitatea babesteko eta hobetzeko. Mendilerroan bizi diren espezie guztiak habitat natural horien kontserbazio-egoeraren adierazle kuantitatiboa eta kualitatiboa dira. Hegazti horiek exijentzia ekologiko zehatzak dituzte, eta beraien kontserbazioari eutsiz, haiei lotutako beste espezie batzuen habitata zaintzen da; horrez gain, basoko aprobetxamendua babesten da, artzaintza, ehiza edo turismoa.

Okil gibelnabarraren babesa

Nafarroak ahalegin berezia egingo du okil gibelnabarra (*Dendrocopos leucotos*) babesten. Zehazki, Pirinioetako pagadietan ezkutatu da, baina populazio hori isolatuta geratu da, eta ezin du beste batzuekin harremanetan jarri.

Habiosen esparruan, Nafarroak estreinakoz espezie horren emisore sateliteekin markaketa egiten saiatuko da bere mugimenduen gainean orain arte ezezaguna zen informazio eskuratzeko eta basoko kudeaketak duen eragina. 2017 eta 2018an espezie horri GPS bidez jarraipena egingo zaio, orain arte egin ez dena.

Gainera, espeziearen banaketaren ezagutza osatzeko prospekzioak egingo dira, eta duela 10 urtetik monitorizatutako eremuak errolatuko dira berriz populazioek denboran zer bilakaera duten jakiteko. Espezie horren

ezagutza handiagori esker, bateragarriak izango dira haien behar ekologikoak eta bizi diren basoetako ustiapena.

Babesa eta jarduera ekonomikoa bateratzea

Pirinioen % 70 basoek, larrek, sastrakek eta goi-mendiko zelaiek osatzen dute, eta ondare-balio handiko hegazti ezagunenetako espezie batzuen habitatak dira. Gainera, baliabide horiek hainbat jarduera sozioekonomikoren euskarri dira (basoko aprobetxamendua, artzaintza, eskia...). babesa eta garapena elkartzea da erronka komuna.

Pirinioetan azken hamarkadetan egindako diagnostikoaren arabera, landa-eremua alde batera utziz, artzaintza aldatuz edo basoak ustiaturik, landa-eremu batzuk itxi egiten dira. Zelai asko ez dira dagoeneko larreetarako erabiltzen eta, beraz, hegazti askori janaria eta babesa ematen dien sastrakak, heskaiak eta beste espezie batzuk desagertzen dira. Haiekin batera, ugalketarako eta hazkuntzarako guneak ere desagertzen dira.

Mendilerroan hegaztien faunako espezieak kontserbatzen dira, eta haiek ekosistemen egoera ezagutzeko barometroak dira. Pirinioetako basoek lurraldeko zabalera handia eskatzen duten espezieak dituzte beraiekin beharrak asetzeko, basoilarra adibidez. Beste zenbaitek, okilak, esaterako, ingurunea modulatu dute beste hegazti batzuek baliatzen dituzten egiturak eginez. Baso horiek mozolo borealaren hegoaldeko banaketaren muga dira ere. Mendiko ingurune irekietan eper grisa dago, eta goragoko tokietan, elur-eperrak.

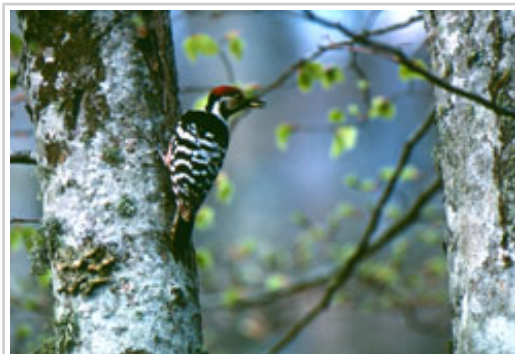
2 milioi eurotik gora

Habiosek 2 milioi euro baino gehiagoko aurrekontua du, eta % 65 eskualde-garapeneko EGEF funtsek finantzatu dute, Espainia-Frantzia-Andorra lurralde lankidetzako POCTEFA programaren esparruan Pirinioetako garapen iraunkorra sustatzeko. Proiektuak Nafarroan 278.415 inbertituko du, haietatik 180.970 Europako funtsek finantzatu dute, eta 97.445 euro, Nafarroako Gobernuak. Ekintzak 2017 eta 2019 artean egingo dira. Aipatu beharra dago Foru Gobernuak proiektuan GANASA (Gestión Ambiental de Navarra, S.A.) enpresa publikoaren bidez parte hartzen duela.

Programa irailean jarri zen martxan Toulousen (Frantzia) abian jartzeko lehen bilerarekin. Mendilerroko bi aldeetako bazkideek parte hartu zuten. Aipatu behar da Iruñeak programako Batzorde Teknikoaren lehen bilera hartuko duela 2017ko apirilean.

Proiektuan Pirinioetako bi aldeetako erakundeek eta elkarteek parte hartzen dute: Office National des Forêts, Office National de la Chasse et de la Faune Sauvage, Fédérations des Chasseurs Pyrénées, Observatoire des Galliformes de Montagne (Frantzia), Centre Tecnològic Forestal de Catalunya, Conselh Generau d'Aran Fundación Hazi Fundazioa (EAE) eta Aragoiko Gobernuak.

Gogora ekarri behar da POCTEFA programaren helburua Espainia-Frantzia-Andorrako mugalderako integrazio ekonomiko eta soziala indartzea dela. Espainian, lankidetzaren eremuaren barneko lurraldeak ondorengoak dira: Nafarroa, Euskadi, Errioxa, Huesca, Zaragoza eta Katalunia. Frantzian: Pirinio Atlantikoak, Ariège, Garona Garaia, Pirinio Garaia eta Ekialdeko Pirinioak. Andorrako Printzerriak ere parte hartzen du.

Hegazti horien eta haien habitataren babesa, Habios Europako proiektuaren helburua.